نمره ۲۰۲ ایکنجی دوره

۳ شنبه ۳ اردیبهشت ۱۳۲۵

قیمتی ۵۰ دینار

آبونه	ایلیک	۱۲۰	ریال
۶	آیلیک	۶۵	»
۳	»	۳۵	»

مدیر :
[illegible] خلخالی

اداره‌سی محلی ستارخان خیابانی

آذربایجان

بو روزنامه آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین اورگانیدیر

آذربایجان نهضتی بوتون ایران خلقی ایچون سرمشق اولمالیدیر

ایندی ایران خلقی آذربایجان خلقینین نهضتی دوغوردوغو اولان آرزو ایندیکلری بیر نهضت تشخیص وئریر . طهران آزادیخواه مطبوعاتینین آخرنجی شماره‌لری خصوصیله خلقین بو نظریه‌سینین نماینده‌سیدیر .

اونلار آذربایجان نهضتینی خلقی اولاراق مترقی بیر نهضت اولدیغنی اعتراف ایتمکله ایران ملتینین [illegible] آذربایجاندان گوزله‌ییرلر .

آذربایجان خلقی چوخ چتین شرائط کئچیره‌ دیکدن صونرا اوز باشلادیغی ملی نهضتی آخره یئتیریب و آذربایجان خلقینین امید و ایسته‌کلرینی حیاته کئچیردی . ایندی آذربایجان خلقی ، تام دموکراسی و آزادلیق اصوللاری آلتیندا یاشاییب و اوز حکومتلرینی اداره ایتمکده‌دیرلر .

بیز اوز آزادلیغیمیزین اساسلارینی محکملتدیر دیکدن صونرا بوتون ایران خلقینه آزادلیق وئرمکی و اونلاری بیر محدود الیگین حکمرانلیغی آلتیندان خلاص ایتمکی آرزو ایدیریک ان اساسی وظیفه‌لریمیزدن بیلیریک .

بوندان صونرا داها ارتجاعی بیر دولت ایرانی اداره ایتمکه یارایاجاقدیر .

بیزیم ملی حرکتیمیز اثبات ایتدی که نه قدر خلق حکومت ایشلرینده دخالت ایتسه نه قدر اوز دولتی ایله باغلیدان تماس دا اولسا نه قدر بیر حکومت خلقین اوز الیله اداره اولونسا اولقدرده آزادلیق حقیقی معناسی ایله حکمفرما اولاجاقدیر .

آذربایجان خلقی باشلادیغی ایشی و تجربه‌لی قارشیلاریندا اولان مانعه‌لره باخمیاراق موفقیتله آخره یئتیریب اولدوغو نتیجه‌لریندن ایسه برخوردار اولدی .

ایندی هامو حقیقی دموکراسینین و ملی حکومتین نه اولدیغینی دوشونور . بو دموکراسی بالیز بیزیم ملی حرکتیمیز و آذربایجان خلقینین واحد بیر هدفی حیاته کئچیرملک اوغروندا آپاردیغی مبارزه‌لری ایله وجوده گلمیشدیر .

بو دموکراسی آذربایجان خلقینین بوتون طبقه‌لرینین روحیندان آرتیق حقیقی بیر دموکراسی‌دیر . خلقیمیز ، توزملی وحدتلرینین اساسلارینی محکم لشدیریب و اوز طلبلرینی الده ایتدیلر .

اونلار طهران ارتجاعی حکومتینین میجتلیکلرینه باخمیاراق بوتون اشکنجه‌لرین قارشیسیندا دوزیب باشلادیقلاری مبارزه‌نی شانلی غلبه‌لر ایله آخره یئتیردیلر .

بو ، بوتون ایران خلقی ایچون اوز آزادلیقلارینی الده ایتمک اوغروندا بویوک سرمشق اولابیلر . اونلار گرک بوتون ملتین احتیاجلارینی تشخیص وئرمکله ، ملتین اکثریتینی حسن توجهنی جلب ایتمکله بیر محدود عده‌نین حکمرانلیغینا صون قویوب و ایران اوزه‌رینده آذربایجان دا اولدیغی حقیقی آزادلیغی حیاته کئچیرسینلر .

نه وقته قدر که خلق حکومتی اوزی اداره ایتسه و ملت ایله حکومتین آراسیندا کئچینمه‌لره اولدیغی کیمی آیریلیق اولا آزادلیق ایسه اولمیاجاقدیر . آذربایجان حکومتی آذربایجان خلقینین نمایندلری آلتیندا اداره اولدیغی ایچون خلق اونو اوز حکومتی بیلیب و آزاد یاشاماقدادیرلار . خلقیمیز بو آزادلیغی هر نهایته اولورسا اولسون حفظ ایده‌جکلر .

آذربایجان مسئله‌سینین مسالمت آمیز یولیله حل ایدیلمه‌سی

بوگون ساعت ۵ ده خبر وئریردیلر که دولت قوه‌سی صائین‌دژ منطقه‌سینده سوبات و باسمه‌ میشه طرفینده ۵ جهتدن آذربایجان اوزره حمله به کئچمیشلر .

بو ایسه آقای قوام‌السلطنه‌نین دولتنین اعلامیه‌سینین کاملاً خلافیدیر .

مدافعه امری وئریله‌جکدیر .

لوی ایران خلقی آذربایجان ایله ایرانین آیری‌ نقطه‌لرینده نفاق اوزانیه ایسته‌دیکلری انجیلار .

قارداش قانی توکولر شدید صورتده جرالا . تاجالار . خلقیمیز بیرلیک واحد گرمی ایاغا قالخیب آزادلیغیندان مدافعه ایتمه‌لیدیر .

اعلان

بو گوندن اعتباراً شهریمیزده موقتی اولاراق حکومت نظامی اعلان و آقای صادق بادکان موقتاً شهریمیزین حکومت نظامیسی تعیین اولونور .

گیجه ساعت ۱۱ ده‌ن صونرا جوازسیز کوچه‌یه چیقان اشخاص ایله حکومت نظامی مقرراتی اوزره رفتار اولوناجاق .

باش وزیر - پیشه‌وری

مملکت خبرلری

آذربایجانین هر طرفینده هیجانلی متینقلر

ایران حکومتینین تقاضاسینا گوره آذربایجان ملتینین تهرانا گوندردیگی محترم نماینده‌لرینین تهراندا اولان مذاکرات آراسیندا قارداش قانی توکولمه‌سیندن قورخولی . آذربایجان ملتی ایچون بیوک و امیرخیزی یردن گله‌جکدیگی حالدا تهران حکومتی ارتجاع عاملرینی تحریکاتی آلتیندا ملاق ایشلر جور اوزه‌ینه تماق گوستره‌میشدیر . بوایسه آذربایجان ملتینین عالی وطنی اولان احساسینی جریحه‌دار ایتمیشدیر .

بو گوره ایندی آذربایجانین هر شهرینده‌ و هر کندینده متینقلر تشکیل اولونور ، ملت ولایتین هر گوشه‌سینده اوز ملی حکومتینه بیر داها صداقتینی و ملی حکومتی ترکیب و مدافعه ایتمک یولوندا هر نوع فداکارلیغا حاضر اولدوقلارینی بیلدیریرلر .

او جمله‌دن : مراغه ، اردبیل ، اورومیه ، خوی ، ماکو ، مشکین ، آذرشهر ، اهر ، ارونق ، سراب ، آستارا و بوتون آذربایجانین شهرلرینده گلن تلگرافلار متینقلرده مختلف طبقه‌لرین اشتراکیله هیجانلی متینقلر تشکیل وئریلدیگینی و ملت بوتونلوکله ملی حکومتینی و مجلسینی اوز اوغروندا صون دمه قدر دایانیب مدافعه ایتمه‌یه حاضر اولدوقلارینی بیلدیرمیشدیرلر .

آمریکا آژانسی مخبرلرینین تبریزه ورودی

دونن آمریکانین مشهور آژانسی لارینین اولان (آسوشیتد پرس) آمریکانین مخبری مستر (ژ . م . فرودریک) و یونایتد پرس آمریکا آژانسینین مخبری مستر (س . م . سرکی) جنابلاری تبریزه گلمیشلر .

باسمیج دا حربی تعلیمات

خصوصی مخبریمیزدن :
آیین ۲۷ سینده باسمیج محلی جوانلاری ایله باسمیج حوزه‌لری عضولری حربی تعلیماته باشلامیشلار .

میانه حومه‌لرینده حربی تعلیمات

میانه محلی فرقه‌سینین حومه لرینین سایلان کاندلاری گوروچیق حومه سینده اطراف کندلرده کی جوانلارین اشتراکیله ۱۰۰۰ نفر فدایی و کیشی حربی تعلیمات گئچیرمکده باشلامیشلار .

مراغه ده

خصوصی مخبریمیزدن :
مراغه‌نین بوتون اداره‌لری حربی تعلیمات آپارماقدا گوری گوندن واقعدا آرتیق مالیت گوسترمکده‌دیرلر . ویسته ملی حکومتینین گوزله‌دیگی کیمی خلقیمیز اوز آزادلیغینی قوروماق ایچون حاضر اولدیغینی گوسترمکده‌دیر . مثلاً فدایی دسته‌لرینین داها آرتیق درجه‌ده گوسترمکلری دقتی جلب ایدیر . خیابانلاردا گوچلرده اکثریتله تصادف ایدیلیر که بیر الرینده اوراق بیر الرینده ایسه تفنگ ایشلرینی ناهیا گئدیرلر ، خلقین ایشی گرمک ایستر شهرلی اولسون حاضر اولدوقلارینی گوسترمکده‌دیرلر که ، صون دمینه قدر ایندیرملی و بیر دانا یادلیمیز قاتی قدر اوز آزادلیغیمیزدان دفاع ایتمه‌جه‌ییک .

اورومیه فرمانداری

آقای هلال ناصری که اورمیه‌نین فعال مامورلاریندن ملی حکومت طرفیندن اورمیه فرمانداریلیغینا تعیین اولونوب و دونن اوز ماموریتی محلی اوره گئتمیشدیر .

فیلمی [illegible]

قوام‌السلطنه‌نین اعلامیه‌سی

لندن - لندن رادیوسینین وئردیگی خبره گوره اردیبهشت آیین ۲۸ ده طهراندا آقای قوام‌السلطنه طرفیندن بیر اعلامیه صادر اولونموش بو اعلامیه‌ده ارتجاعی عنصرلرین خیانت آمیز عملیات اداره ایدیب دیلیرکه ۱۰ ارتجاعی عنصرلری خارجی سفارتخانه‌یه سوق اولوب مملکتده هرج و مرج تولید ایتمکله مختلف توزلاری ایجاد ایدیرلار . عملا مملکتی آختاریرلار ، بونلاره بیرلیکده اتحاد جماهیر شوروی آراسیندا مرتکب باعث اولموشدیرلار . ایسه ده خارجه‌ده مقیم اولانلاره راجع عاملات پایلاشدیرلار ، بونلار ۱۳ و ۱۴ نجی مجلس دوره‌سینده هیچ بیر ایش گورمه‌دیلر . بالاخره مملکتی ایندیکی وضعیته دوچار [illegible]

دنیا خبرلری

استنبول . اوبلار آقای [illegible] شوروی‌نین حقی اختیارلیمیزی رد ایتدیلر . ایندی ده آذربایجان نماینده‌لرینین دوستانه مذاکراتی دوامدا اولوب وقتلو ایرانین اصلاحاتلاری قوتلی وسیع طرحلر تهیه اولونوب که آذربایجان مسئله‌سی حل اولونا بیلمه‌دن صونرا جواب ایرانه قویولاجاقدیر .

یونان کابینه‌سینین سقوطی

اردیبهشت آیین ۲۷ سینده یونانیستان وزیرلرینین ایکیسی استعفا وئردیگیندن گوره یونان کابینه‌سی سقوط ایتدی .

مارشال تیتونون نطقی

باکو . مارشال تیتو اردیبهشت آیین ۲۲ سینده بیر نطق سویلمیشدیر .

حالتی مستبده یوغیل‌ها طرفینده کی بو گوسلاویا جوانلارینین حالتیندن تشکر ایدیب و اظهار ایتمیشدیر که بئله بیر جوانلارا مالک اولان اولکه آچیقجه لیدولو اولا بیلر و عین زماندا اقتصادی و سیاسی موضوعدا قید ایتدیک که ، گرک خارجده اولان هم وطنلریمیزه کومک ایدیب تربیتینی یوگوسلاویا ملتی اولماسینی وئرسینلر . هورا سیملان جدا ایستیبک خارجی ایشلر وزیرلری ترکیب ایستیوروی نماینده‌سی جناب مولوتوف بیزیم طلبلریمیزا کومک ایدیب ولی او بیله حقوقلرینی مدافعه ایتمیشدیر اما اوبیری منظر بیزیم مسئله ده وئردیگیمیز قرارلاری باخمیاراق خصوصی شرایط اولماسینا سبب اولمیشلر .

فریدون بازرگان

آذربایجان دولت دارالفنونی

دارالفنون نه وقتدن ایجاد اولموشدور ؟ بو سؤاله بئله جواب ویرمک اولار که بو گونکی فورم و تشکیلاتدا دارالفنونون قدیم زمانلاردا وجودی یوخموش لیکن بیر یئر که اورادا ابتدائی و متوسطه دن یوخاری و عالیات اؤیره‌نیلیردی تاریخدا بئله یئرلر قدیم دورلرده وجوده گلمیشدیر. دوره‌لرین عصرلرده اول یونانلیلار، ... وعظه درسی ایچون عالی مدرسه‌لر وار ایدی که اورادا ملا ایرو پارس کیمی معلم‌لر درس ویرمیشلر.

ابتدائی و متوسطه درسینی و حاشیه نظام ... فوقالعاده ایچون فلسفه درسی اوخوماق یوخدا شاگردلری عصرده باشلامیشدیر.

سورالار رومی یرگاه‌لرده اسکندریه‌ده عالی مدرسه‌لر وجوده گتیردیلر. بو گونکی عالی مدرسه‌لرده اولاتون مدرسه‌سی اولا بیلر که آکادمیا آدلانیردی. او آد بیر باغین آدیدی که آکادیموس آدلی بیر شخص اونو عمومی اجاق وقف ایتمیشدیر و بو گون آکادمیا آدلانان علمی موسسه‌لر همین و آددادیر. آکادمیا مدرسه‌سینده عالی علملر حتی ریاضیات درسی ویریلیردی. بو گونکی تشکیلات و شکلده دارالفنون اوروپا عصرلرین آراسیندا ایجاد اولدی و اونیورسیته کلمه‌سی که دارالفنونا اطلاق اولور اورتا عصرلرده معمول اولدی و اونیورسیته لاتین کلمه‌سیدیر که توپلانیش و اجتماع، دیمکدیر. تدریجاً عالی مدرسه‌لر عمومی آدلاندیلار. اورتا عصرده که دارالفنون ایتالیادا سالرنو و بولونیادا دارالفنونلار، پاریس، آکسفورد و کمبریج، ۱۳ نجی عصرین اورتاسیندا ۱۲ نجی عصرین اورتاسیندا صادر اولدی.

بو ایکی مدرسه‌ده عالی طب و حقوق تدریس اولوردی. بو زمانلاردا بیری بوتون دنیاده دارالفنونلار عمله گلدی، هر ایالت ده دارالفنون وار ده و بونلاردا حتی ۲۰۰۰ دن آرتیق اوخویان وار. نیجه که کوتوبخانه‌ده اولان سوویت اتفاقیندا دارالفنونلار لنینگراددان تاشکنده کیمی ایجاد اولونموشدور. ایران دارالفنونون تاریخینی شرح ایتمکدن مقصد بودور که معلوم اولسون بوتون شرق مللتلری یوزلر ایل مدتنده فارق دولت و ملت ساحه‌لرینده، بیوک وطن آدملار گوتوروبلر. حال بو که بیر نهایت گتیری اقلیشیق، مسکنیمیز بعضی‌لرین طاریقه بوسطه گلیبن که بیر مملکتده پایتخت و مرکزی شهردن سوای باشقا شهرلرده دارالفنونلارا احتیاج یوخدور زیرا او اؤلکه‌نین جوانلاری ایستیرلر که مرکزی شهره گلیب اوزه عالی تحصیل لرینه مشغول اولسونلار لیکن بو دوشونجه چوخ سطحی‌دور. مدرسه هر شهرده اولورسا اورادا تمدن و ایرلیلیک اولاجاقدیر. خصوصیله عالی مدرسه که بوتون حرکت ... مهم عامل و مقصد ایچون ده حاضر حالدا آذربایجاندا چوخ محصللر وار در که اونلار اورادا تحصیل معارفینی تامین ائتمه‌لی‌دیرلر. تحصیل موضیح ایستیر دارلارا بیر دارالفنون اولمالیدیر. دوره‌ده الیمیزه جانلار تحصیلینه معاونت ایتسینلر. اما هر بیر شهرده اولان دارالفنونلار اونیرسیته جهت لرینده سوای بیر بیوک منطقه‌ده وار در که او ایسه ملتین سعادت و ترقی دوغرو رهبرلیک ایتمک یولوندا اونون عالی وظیفه‌سیدور. معارف به اساس بیر اؤلکه‌ده تکمیل و گئنیش لیک تاپیرسا اولدور ده او اؤلکه‌نین ایرلیلیگی عالی درجه‌ده یارادیلاجاقدیر. بورادا طالب آذربایجانین دولت دارالفنونی تأسیس حقینده‌دور که ملی حکومتیمیز اول فرصته‌دن و ماجمهوریتیمیزده درج اولونان بیدلره اساسلاندیراق اونون ایجادینی قرارا آلدی. ... آلتیندا ... اوچون بیوک بیر سعادت در مملکت ملی دولتیمیز بوموضوعی نظره آلیب و شرایطه آذربایجان ملی دارالفنونی تاسیس اولوناجاقدیر. بیرداها بیزیم مملکتیمیزین خصوصیله بیز ده تهران دارالفنونونا احتیاجلاری یوخدور، دیمک اولار که آذربایجان دارالفنونی آذربایجانین ایگیت و استعدادلی اوغول و جوانلارینی علم سلاحیله مسلح مجهز ایتمکدیر و علمیز معارف ساحه‌سینده ایله ایدلاراق حاله تمدن و معنوی سیمالار جرگه‌سینده بیوک عدد گوتوروب و شرایطی ایچون علمی و ایستعدیگی یاشایش عمله گتیره‌جکدیر.

م-ع اوسی

آذربایجانین ملی داستانلاری

داری دیر: منیا بولونه بیر تره گول آدلی بلا گلدی، بولاد بالالار اونی گتیردی، اونلار اونا کار قیلدی، پهلوان آرا شرب وئردی. اونون آلینا هی قره گوزلی ریحون ایدی، آغ سقاللی بابا اوزونه قان قوسموردی، میدان بوزونده قاراداغین سنجکی تولدوردی، قیزلاریمیزین گیتنی زمون ایچیب، گیمنی وئریب ایندی، بدی دمه قیزلاری بریشقی دئیبردی، گؤزونه ایکی آدام ... یول اویون ایستیردی، بو کئچی لوجا ایله یاغلی ارچانی اونا حسنته وئریلیر، دوره ارمی اوغلانیرین وئردی، اوچی اوغلان بیرین دیر دی ایکیسی اوغلان بیرین وئردی.

ایکی قوه‌وم داراییدی بیرینی وئره‌یم بیری قالدی، چوره‌دی تره‌ت یه مه دوشدی، اوندا ایستار ال، حاکم ... مدد.

ساطین قرا گوزل بو صحبتله دولدی دیر: قره پرده تیکیلمیش اوتاقلارین ارطام یالاردی قوردی آغ ساقللی بابامی، آمچه بوزلی آدامی، اوطام اوغول دیوب آغلادی دوزدای، گوزهلی یاپیپولی دوردای.

سوزا چوق آدادی بلارلق ...

ایندی، اوجاغه بیر امیروئردی، دیدی: گیت اوجاغی قورونلار، جانین آلدی گلدی، اونی اوجاغه وئرده وئردی، هیم ساطین گلدیگینی اوروله خبر وئردی.

اوروال اموز بکلرینه‌ساخلادی در گلدی.

ساط باباسین الین اوپدی، آغلاشدیلار، آتاسین اوپوب گلدی آناسی قارشو گلدی، ساط آناسین الین اوپدی، گورودیلر، یوزلشدیلر.

اوزبکلری گلدی ساطلر ایچینده اولدی. ساط دیر: بکلرده‌ن تلفیقینی آلمانه نه گوزلده وورورجالام نه چوروورجالار؟

باباسی آغلادی دیر: اوغول اوجاغیم اودسیز قویما، گره ایله گیتمه.

ساط دیدی: یوخ آغ ساقللی عزیز بابا گیدرم، بیر دسته اوچ چیسقاردی یاپینه آسمیدی، قلیجین حمایل سالدی، کمانین قولونه یراخدی، باباسین آتاسین الینی اوپدی، حلاللشدی، حرمین الین دیبدی.

تره گوزل اوتاقی یره گلدی گوروردی، تره گول گول قابیندن ... ساط یانیندن بیر اوچ چیخاردی تره گول‌ین باغرینه وئردی، اوچ گئچدی بیر باشی اوچ آلدی، کار گسه‌دی، اوچونجی اوخی آتدی، اوخون یاره‌سی تره گوزلون قلبینه دوشدی.

تره گول جیرادی یاخدی، ساطلی گوردی، الینه چالدی، ومندن گولدی، اوجاغه دیرا یه اموزدن بیزه بیر قوزی گلدی.

سوزا ده‌دی ساطلی دولتی گیریدی دیر: مره اوجالار اوتی نه یئییرمیشلر بیزیم. ساط حیرلی، چادرلی، چادری برکیدی، چادری دیر: مره اوجالار سوین اولوبدی نعمه. دیهلر یاشیرمیشلر ایلا گوزیمدن ...

اوهانس تومانیان

ترجمه ایدنی عادل مرندی

کوردلر

« داستان »

-۱۰-

مامه :

ایندی زاغدارملار دالیمجا گلیر داغی الله‌دن گیدیر ایلین اوشاق اوزوم یالوارریرام سون تسیمدن لجات قاپلاریدور یولومه یالنیز اگر سوسماقورسان... اگر ایگیتسن، پنه ایستیرم ای هامو عشقیم

هامو :

سویله ایستیرم سویله سوزلرین سن بله دیورسن: «گناهکارام»! پس زینه سه‌ومیردی‌می؟ زنا ایندی یوخ! بئله اولارسا ... الارام بولون لعنت لری که گولمه‌میشیم سنه ... هر سحر آخشام سویلیورسن که زینه یوره‌گیدن حتی سه‌ومیردی سن اونی ... الاهیوبسان!

مامه :

آه هامو نه دییم نجور سویلیوم نه قدر دو زومه مالکدر انسان!

﹡﹡﹡

آه هامو مامه‌نین جوان کونلونده وار ایدی قلبینده بیر ضعیف شعله گاه آلوولاناردی گاهدا سونه‌ردی نه ایدی او شعله بیلمیردم عقله

﹡﹡﹡

یوخ یوخ زینه منی آرواده ایدی ... و عقده بیر شهر شهسامنلی گرده یولداش قادینیله خیالی ... بیلیرسن که باجیسیدیر ... گرده

﹡﹡﹡

او حسی آرادان آپارمیش ایدیم سونمه‌دی یوخ ایدی ضعیف ... ولی گاهه‌ایشیمیم گیزلی ... دهشتلی قارانلیق، تار بیر گئجه‌ده

﹡﹡﹡

سیزین چادرلارین قاپوسین دوگدیم یا اوتاقه گوتوروب آپارام دالیما قاپولینم بو حسین ایشیدجک زینه ساقله آییقیدی دوردی آیاغا

﹡﹡﹡

سن بوخورد ا ایدون ولی زینه‌لی یرخوسی گلمیردی آچیدی قاپینی قدی چرپیلارکن قاپاغا گلدیب تو یدی ... کاکیلی

علی اوغلی

سوواریلمیش پولادلار!

-۲۰-

پزشک احمدی «علیه‌الرحمه!» بین شول خواهشینه گلدیره الرین تبعدان پیلالییب اونو دارآغاجیا بوخاری چکدیکده باشقالاری بلیغیمان آدلی دوشندی، بو ساتک دار آغاجیا سهود اذیب ملانکلره بیر آز باشیلاشماییشدان قاباق تولمیشدیر.

او بوخاری نشرف آپاردیقدا طهرانین آزادیخواه خلقی اونسون بو اوستولیک موقتیتی مناسبتیله اوزرا چیکیب ال ووردولار.

بو برنجی دفعه ایدی که شهریور حادثه‌سیندن سونرا ایرانین مسرد اوقولاتورلاری ... اشتراک ایده‌نلرینیری ایراوم جزاسی ایله جزالانیردی او وقتین حکومتی افکار عمومیه تسکین وئرمکدن اوتوری حقاری کیمی جانی‌لری ... شول حضوریندا یوراقیب و ... پزشک احمدی‌نی دارا چکدیردی.

بو ندا طهران‌حکومتی نوز ماهیتی گیزلتمه بیلمزدی، هر حالدا بو ایران مشروطیتینی موقتیت ... ماهی‌لیردی.

بو ایکینجی دفعه ایدی که من بیر آدامی دار آغاجیندا گوردوم. آیان آیینین ... ، نه بیوک بیر میتنک وئریلدی، عسکرلار اتفاقین و حزبین شعارلاری عاموس بیر بایراق یئلانیب بیوک بیر یئتیجاق تشکیل وئردیلر.

فردوسی خیابانی طنطنه‌لی بیر وضعیت سوزره آلمیشدی، میتنک آچیق اعلان اولاندان سونرا آقای فروزش «نجات ایران» روزنامه‌سینین مدیری نوز حرارتلی نطقینی «سلام بیر ملته! سلام بیر ملت!...» جمله‌سی ایله باشلادی، اونون نطقی اوزاق الانده هیچ بیر نطق ایدی، اوندان سونرا قاضی «داریوش» روزنامه‌سینین مدیری نطق سویله‌دی.

کارگرلرین حیاتیندان

عاملر توزتادیقدان سونرا کارگرلر، روشنفکرلر، جوانلار، قادینلار، منظم صف‌لر ایله فردوسی خیابانیندا حرکت ائدیب، اسلامبول خیابانیندان کئچدیکدن سونرا مجلس قاباغینا گلدیلر، شعر اهالیسی ایوان‌دان ووردو، بیولر دان تماشا ائدیرکن کارگرلرین ... کیمی انتظام و دیسیپلین دوزوجه و استعدادیله دالک اولمالاری دیقدی اولموشلار.

مجلسین قاباغیندا نطق سویله‌یرکن ۲ قره‌پوق ... اوروپا گلدی او، گیتمک ایستدی ایسه اوته یول وارمادیلار، حتی، قره‌پوقلارین گوروبکده بیوک بیر هیجانا میدان اولدیلار.

آنلاری قره‌پوقلارین قارشی‌سیندا کارگرلرین دمیر و محکم یومروق‌لاری عرض اندام ایتمه‌سی گوزل جاری ایدی.

کارگرلر بو مدتده نوز انتظاملارین تماما حفظ ایتدیلر، مرتجعلر اونلارین بو احساساتیندن سوء استفاده ایتمک اوچون آختاردیلار ایسه امکان تاپا بیلمه‌دیلر.

بیر دفعه دولت مفتکیر اولدوشدی. دولت حیرجیله قاپیلاردان گوتنکی میتنکین قارشی‌سینی آلماق ایچون کاکی قدر ده تدارک گوره‌بیلمه‌دی.

کارگرلرین بو گونکی میتنکلری تام موفقیتله خاتمه تاپدی. او گون اوتون ماهی‌سی گوزل‌ری هامی میتینگ دن دانیشیردی. من گون اورتادان سونرا عمومی گیزلیجه آذربایجان میلتیمه وقیعه‌نی توم مفصلا شعارلاری اوخودوم.

﹡﹡﹡

بو میتنگدن سونرا تقریبا میتنگلر دوره‌سی باشلاندی. آکثر انقلابی گوروشلی حزب‌لوده و عسکرلار اتفاقی بیوک بیر میتنک وئردیلر ایستیردی. قاباقکی گون روزنامه‌ده حزب عنوانینه بو موضوع خبر وئریلمیشدی ایچون مولفته خبرسیز قالماییشدی. محصر اوردن من حزبه گیدرکن فردوسی خیابانیندا گئدیرکن

انجمانین قاپیسیندا ایکی کاموول ایله ایدامی ایشیم کیمی ده ... اولانلاری توقیف اتمیب مشینین اله آپاریب ایستمیشدیلر.

انجمنده کی‌لری توقیف ایتمکدن سونرا حزبه گلدیلر، اولار گلمه‌دن ایکی دقیقه قاباق تمامی اولانلار من گیجه‌سی اینیکده چیخدیم، حزبده کی‌لری ده توقیف ایتدیلر.

حزب دن و انجمندن ... آداملار ۳۰ نفر ایدی، بونلاری فرماندار نظامی حبسه آپاردیلار. اونلاردا بونلار جلسه تشکیلاتی‌لرین جلبیله حبسدن سونرا اونلارا نطق ایتمیشلر. آکثر انقلابین تاریخینی، اورونده‌کی و ایران ماکی ... شرح ویرب آکثر جهتی بوتون ایران خلقینه، اونلاردا کسی سرتیزلار ... دییشدیلر.

ارتجاع سونرا حکمی، دیگرلری آتشین نطقلر سویله‌دیکده ایران ارتجاعی حکومتین حقیقی ماهیتین اورتا، تورانلیقدا تمامیله شرح وئرمیشلر.

توقیف اولانلاری گون اورتادان سونرا آزاد ایتدیلر.

﹡﹡﹡

۲ گون اوندان سونرا چوخ بیر میتنک اداره کی گوروردی. بهارستانین قاباغیندا کارگرلر حکومتین شعارینی اورتایا گتیریب تانک، مسلسل، قره پوش و سربازلارین احضاراتی سوزلرین اونلارین تهدیدینی ایچمه‌دیکده ملیب ترتیبکی بویوک بیر هیجان ایچینده آخره ییردیلر.

مابعدی گون آبانین ۲۸ نده (۱۳۲۳) ارتجاع ظلمی طریقیله انجمنی و حزبین تابلوسی گوتوردیلر.

بو گون شنبه گون اولدیغی ایچون حزب عضولرینین چوخی اوز ایشلرینه گیتمیشدیلر. بو تلاشده فردوسی خیابانیندا چوخلو بیر ازدحام وار ایدی.

م. ع. گورسی

آذربایجانین ملی داستانلاری

سوینگلدیرن آذربایجان ادبیاتیندا ... ایگیت قوچاق ... [illegible]

لوتولو بایندورخان بیگلر ... [illegible] ... چیخدی، قوجه گلدیلر، گوردیلر که بیر لوره دوشمش، ... اوروز ... [illegible] ... اولدیغی، ... آدام کیمی، ... بیر گوزی وار.

اوروز اوغلانی آلدی ... [illegible] ... دمیر ... [illegible] ... اولسین.

بایندورخان ... [illegible] ... اوروز ... گوزی ... گیتدی ... [illegible] ... آلدی ... [illegible] ... ائلدی.

گوزلر ... [illegible] ... ایچیردی.

گوزین گوره ... اوغلان ... [illegible] ... بالالاری.

الحاصل ... [illegible] ... اوروز ... [illegible] ... ائتدی.

تپه گوزین ... [illegible] ... گیتمه‌دی.

... [illegible] ... آدام ... [illegible] ... اولدی.

تپه گوز ... [illegible] ... قوجاقلی گوردی، یرینده ... [illegible] ... آدام ... [illegible] ... تپه گوز ... [illegible] ... اولدی، ... [illegible] ... اوغلی ... [illegible] ... سلطنت ... [illegible] ...

الغرض تپه گوزه کار قیلمادی، ... [illegible] ... تپه گوزین ... [illegible] ...

آخر الامر تپه گوزین الینده ... [illegible] ... سلام وئردی، ... [illegible] ... تپه گوز ... [illegible] ... اولدی.

تپه گوز ... [illegible] ... آدام ... [illegible] ...

... [illegible] ... تپه گوز ... [illegible] ... ایکی آدام ... [illegible] ...

... [illegible] ... اوغلی اولان ... [illegible] ... ایکی‌سی ... [illegible] ... اولان ... [illegible] ...

... [illegible] ... ایکی اوغلی ... [illegible] ... دوشدی.

حسین عزیز اوغلی

قیزیل باش اوردوم

کیمیر کسن منظم قیزیلباش اوردوم
دوشونلور اونوندر یارلان گله‌جک
تفنگی سوینه‌یر آزادلیق قوردوم
گوی کیمی سنبایر سه‌وینجدن اورک

§§§

چنلاز یاد داشتدان وردیلار یارا
آذری یوردینا، طمعیله یادلار
او کیش یاغیریه، تفنگی ستار
یوردینا کیم باخان، یتین تیزله‌جک

§§§

سینه‌سی سنگردر، دونیا یوردینا
خلقین مرد اوغلی، میداندا سینا
وطن منتیله گیر، بیر یاشا قانا
بیرده قول اولمایب، اگلمییه‌جک

§§§

کنچدی تیتر گلدی یازید گیشدی زمان
قورساق تورد یوردینا، تعبین ... دومان
ظالمدان قالمایب بیر یرده نشان
خلقیمز داشنا، گولرلر مییه‌جک

§§§

تاریخده سویله‌ر، شوللر فهرمان
نیه که زولمییب، ایگیت ستارخان
شاعرلر یازیرلار، شانیه داستان
بیرده شن شولکمیز ازیله‌جک

اعلان

تبریز اهالیسینین منفعتی هیئت نظرینده دوتساندا گوره کلکته سارنی هندوستان محصولی (ستار چایی) گلانی خارجه چایی هر کروانکه‌سی ۱۳۰ ریال و داخلیده یاپیلیه چایی هر کروانکه‌سی (۱۴۰) ریال تعیین اولوندی. متدین و یاپیلیه ایله عمده آلیجیلارا (۷۵) - کرولی مدتینه آزاد یاغزولی چچب نقد پرداخت ایدلر. آلیجیلار شاهزاده کاروانسرایسیندا، قرشی شعبه‌سینه مراجعه ایتسونلر. ش ۱۲۲

قرشی تجارتخانه‌سی

اعلان

بوسیله ایله اخطار اولنور قطعیه اداره‌سنده استخدام ایچون محل بوخدور بو بارده مراجعه ایتمکن خودداریق ایتسینلر

۳-۲ ش ۲۰ آذربایجانین قطعیه کلیاتی داروی دادگاهی

دقت!

آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین مرکزی کمیته‌سینین تبلیغات شعبه‌سینده خلقین استفاده‌سی ایچون بیر کتابخانه تاسیس اولنمیشدر.

حرمتلی فرقه عضولریندن علاوه اولارلاردان خواهش اولینور که اوز عیدرلرین تبلیغات کمیته‌سینه اهدا ایدیب رسید آلسینلار. هدیه ویرنلرین آدلاری روزنامه‌ده درج اولنجاقدر.

مرکزی تبلیغات شعبه‌سی

شورای متحده خانوارلاری چیورگیچی حاجه کارگرلرینی طا قیدمن فدا ایلره ویریلن عیدیلر

میرباقر	۱۵ ریال	محمدحسین‌الله	۱۵ ریال
خاطر اقلی	« ۱۵	علی عرب	« ۱۵
علی وردست	« ۱۵	میرزا حسین‌گو	« ۱۵
جلیل‌دلی وردست	« ۱۵	مشهدی‌علی	« ۱۵
علی حسین‌گو	« ۱۵	مجتبی	« ۱۵
حق مراد	« ۱۵	مشهدی ابداعلی	« ۱۵
عزت‌الله	« ۱۵	اصغر	۶ ریال
فتح‌الله	« ۱۵	حسین	« ۶
عباد	۶ ریال	محسب	« ۶
ابراهیم	« ۶	محسن	« ۶
میرمحمد	« ۱۵	عادلشه	« ۱۵
علی وردست	« ۱۵		

اعلان

من محمد ۲۱ آذر مدرسه‌سی ایکیسنده مرکزی آپیا مرکزی‌یه جیبیمی حسابلاریما ویرب ... [illegible] ... اعلام آلسین.

ش ۲۲

گلدی ... [illegible] ... سلام ویردی ... بیر آی ... [illegible] ... آلدی ... [illegible] ... ساط ... [illegible] ...

... [illegible] ... یارزو ... [illegible] ... ساط ... [illegible] ... اوتوریر کی گوردی ... [illegible]

لیکن‌ده اولاردا ... [illegible] ... مجلس شورای ملی‌نین ... [illegible] ... اشتراکی اوتنی لوزلری اولاردان تیوسیلی ... [illegible] ...

اما ... [illegible] ... نظام ... [illegible] ... موقعیت ... [illegible] ... موقعیت ... [illegible] ... محکم ... [illegible] ...

۰۰۰

من آذربایجان ... [illegible] ... حزب ... [illegible] ... ۱۳۲۰ ... مرکزی ... [illegible] ... شعرلر ... [illegible] ... آذربایجانلی ... [illegible] ...

بو زنیبی دفعه ایدی که من شعر اوخوییردیم، بو شعرلر ساده و حقیقی شعری ایدی ... [illegible] ... کندلی و ... [illegible] ... شعرلرین ... [illegible] ...

من بو شعرلری اوخویان گوزلری ... [illegible] ... قاپش اولوب وحشی آلیبدی.

بو اوچنجی دفعه ایدی که من بیر ... [illegible] ... شعر اوخویوردوم ... [illegible] ... (۱۳۲۳) طهران ... [illegible] ... شاعری اولدیلار آقای ... [illegible] ... اولان ... [illegible] ...

من ده ... [illegible] ...

بو تماشادا قریا ... [illegible] ... ماکالایرچی.

کمدن طهرانا گلمه آدم گلن موقع لوروشیق ایدی ... وطن ... [illegible] ...

بو ... [illegible] ... طهران ... [illegible] ... کارگر ... [illegible] ... ایران ... [illegible] ... مجلس شورای ملی‌نین ... [illegible] ... کارگر ... [illegible] ...

ایکی ... [illegible] ... کارگر ... [illegible] ...

... [illegible] ... آزادلیق ... [illegible] ...

بیلیت ده اشتراک ایدنلرین ... [illegible] ... کارگرلرین ... [illegible] ... اولدیلار ... [illegible] ...

آزادیخواهلیق بارزلرینده، ... [illegible] ...

کارگرلرین حیاتیندن — بزاوغلی

سوواریلمیش پولادلارا!

-۱۹-

... [illegible] ... که بیزیم‌ده ... [illegible] ...

اولار، پولادلاردا ... [illegible] ...

... [illegible] ... کارگرلرین ... [illegible] ... کارگر ... [illegible] ... اولار ... [illegible] ...

... [illegible] ... کارگر ... [illegible] ... اولار ... [illegible] ...

سانکه سوواریلمیش پولادلار ... [illegible] ...

۰۰۰

... [illegible] ... آلتم ...

ستارخان مجسمه‌سینین آچیلیشی

اول صحیفه‌دن بقیه

مجسمه‌لری نه وقت‌لردیر حالدا دوروبدورسا بیزیم آزادلیغیمیز تامین اولنیاجاقدیر.

بو دوردر . بو مجسمه‌لر ایکان کیمی خلقین اوره‌گینه باتیر . من خواهش ایدیرم که آقای ملکی طهراندا دی‌سینلر که : «در صد گفته چون نیم کردار نیست».

ایکی یوز سوزدن بیر عملیجه قیمتی یوخدر ، بیز دئدیک و دیدیکیمیزی عمل ایتدیک . خلقین آرزولرینی بیلیب و اونلاری حیاته کئچیردیک.

عزیز یولداشیمیز آقای پیشه‌وری دیدیگی کیمی قوی خلق ایچرن خوشحر . خولنان اولان و خلقی اوره‌گینی سیخان مجسمه‌لر گوتورولسین و ایران خلقی بیزدن سر مشق آلیب بو چوروک مجسمه‌لرین یرینه ایران آزادلیغی و مشروطه‌سی یولوندا شهید اولانلارین : ملک المتکلمین ، صور اسرافیل ، میرزا رضاخان کرمانی و سایرلری‌نین مجسمه‌سینی قویسونلار.

ایراندا اول دفعه ظلم اسارت نشانه‌سی اولان رضاخان مجسمه‌سینی گوتورمک و اونون یرینده آزادلیق و قهرمانلیق ندونه‌سی اولان ستارخان مجسمه‌سینی قویماق افتخاری آذربایجان خلقی و اونون رهبری اولان آذربایجان دموکرات فرقه‌سینه نصیب اولدی و من افتخار ایدیرم که بو مجسمه‌نی آچیرام.

آقای پیشه‌وری گورولتیلی آلقیشلار ایچه‌ریسینده مجسمه‌نین یانینا گدیب و مجسمه‌نین پرده‌سینی گوتوردی . بو موقعده اوردا و موزیک سس‌سی‌سردار باغنین مشروطه‌سینده‌کی اثار اولاراق بو تاریخی گورنوشه تماشاچیلار آذربایجان خلقینین قهرمان اوغلی ستارخانین هیکلینی کئچمیش رژیمین یادگاری اولان رضاخانین منحوس مجسمه‌سینین یرینده تماشا ایتدیلر...

آقای پیشه‌وری نطقین قورتاردیقدان صونرا ستارخانین مجسمه‌سینین قارشی‌سیندا رژه وئریلدی [illegible]

تهران حکومتی نماینده‌لرینین اظهاراتی

جمعه گونی گون اورتادان اول آقای مصطفوری دام وزارتخانه‌سینین مدیری و آقای ملکی صناعه وزارتخانه‌سینین مدیری و سرهنگ ملاه و آقای وزیری دن عبارت تهران نماینده‌لیک هیئتی تبریزه وارد اولدولار.

نماینده‌لر رادیونون مخبری ایله ایتدیکلری مصاحبه ارثنده بئله دیمشلر که : بیزیم بو سفریمیزدن مقصود بیز آذربایجان خلقینین دوروقلاریندان تحقیق ایتمک و اونلارین حضورینده ساحة گزارش لیب آیدیب حکومته وئرمکدیر.

نماینده‌لر دیمیشلرکه : بیز تبریزه گلدیکیمیز وقتدن تبریزده هیچ بیر اثر گورمه‌دیک و عینا بئله ایدیگیمیز که نماینده‌لیک هیئتین تشکیل ایله مسئله‌نی آذربایجانین ماهیتی قطعیا دونه ... [illegible]

بیر حالده‌کی بیزیم اوردو آذربایجانی تخلیه ایدیب‌دیر و اولارین قانونی ایچرده هیچ بیر مغول قالمامیشدیر. ایندی آقای قوام السلطنه دولتی و اوردوسی حکومتین آراسیندا اولان حسن تفاهم ... [illegible]

نماینده‌لر سردار ملی ستارخان مجسمه‌سینین نصبی و ... [illegible]

آمریکا کنسولینین آقای پیشه‌وری ایله ملاقاتی

صلاحیتدار منبعلردن آلدیغیمیز خبره گوره آمریکا کنسولی آذربایجان ملی حکومتینین باش وزیری آقای پیشه‌وری ایله ملاقات ایتدیکده تقاضا ایتمیشدیر که اونلارا آذربایجانین شهرلرینده و کندلرینده دولاشماق اجازه‌سی وئریلسین.

گویا آقای کنسولین منظوری بو ایمش که آذربایجاندا قیزیل اوردودان نشانه قالماسینی تحقیق ایتسین و اوز هیئتینه دوغرو گزارش وئرسین.

آقای پیشه‌وری اونلارین جوابینده اظهار ایتمیشدیر که بو موضوع داخلی بیر مسئله‌دیر. مرکزی دولت طرفیندن صلاحیتدار رسمی نماینده‌لر بو موضوعی تحقیق ایتمک ایچون بورایا گلیب و تحقیقاته مشغولدورلار و بو وجود مشهور آقای کنسولین صلاحیتیندن خارجدیر. من ... [illegible] آقای پیشه‌وری تذکر وئرمیشلر که آقای کنسولین گزمکلری ... [illegible] ایچون هیچ بیر مانع یوخدور اما بو جوره بیر ... [illegible] اولاجاقدیر.

تبریز تلگرافخانه‌سینده

مخبریمیزین آلدیغی خبره گوره جمعه گونی ساعت آلتی یاریمدا آمریکا کنسولی ایکی نفر مخبرله بیرلیکده اوز مخصوص تلگرافلارین مخابره ایتمک ایچون تلگرافخانه‌یه گیرلر.

جناب کنسول تلگرافخانه‌دن چیخان زمان تلگرافخانه قاپیسیندا احترام حالیه دورمان نظمیه مأمورین طرفیندن اوزلار.

نظمیه مأموری خیال ایدیر که آقای کنسول اونلاری ... [illegible] ایستیر - ... [illegible] آقای کنسول ... [illegible] نظمیه مأمورینی اوزویه تورکجه ایستیمه‌سه مأمور ... [illegible]

کنسول جنابلاری بولاری یقین یولوبدا ... [illegible] کنسول آمریکا بلمیرجیکلرکه آذربایجاندا ... [illegible] گتیبدیر و بو آنجاق عادتدن اثر قالمامیشدیر.

تبریزده‌کی خارجی مخبرلر و نماینده‌لره

آلیان خبرلره گوره بو آخر گونلرده تبریزده اولان خارجی نماینده‌لر و مخبرلردن بیر عده صلاحیتدار عاملاردان اجازه آلمادن ... [illegible] دن نظامی ممنوع اوروو منطقه‌لره گئدیب اولاردان عکس گوتورمیشلر.

بو وسیله ایله خارجی نماینده‌لره و مخبرلره اطلاع وئریلیر که آذربایجانین صلاحیتدار مقاملری و کیمی اشخاصلاری ... [illegible] ایچیرکه تذکر وئریرلرکه بیر حادثه اوز وئرمن صورتده هیچ بیر مسئولیت آذربایجان صلاحیتدار مقاماتینه عاید اولمیاجاقدیر.

تقدیر

آقای حسن - صدقی بیز آذربایجان خلقینین سئویملی رهبری آقای پیشه‌وری‌نین عکسینی مهارت و استادلیقلا چکدیگینیزه گوره و بو زحمت‌نیزه قارشی شهر قوربیته‌سی طرفیندن تقدیر اولونورسیز.

شهر قوربیته‌سینین صدر معاونی : میر رحیم ولائی

تبلیغات شعبه‌سینین مدیری : رحیم جوان تیکو

آذربایجاندا یارانان آزادلیق گونشی بوتون (ایرانی) ایشیقلاندیراجاق

اول صحیفه‌دن بقیه

[illegible]

دنیا خبرلری

باکو - ۲۵ آپریلده پاریسده تشکیل تاپمیش دورت خارجی ایشلر وزیرلری کنفرانسی جمعه گونی ... [illegible] آمریکانین خارجه ایشلر وزیری مستر برنس پیشنهاد ایتدی که ... [illegible] آلمان صلح معاهده‌سی ... [illegible]

آنجاق موافقت ایدیلدی که ایتالیا دولتی ایله چین ... [illegible]

ایتالیاداکی لهستان قوشونلاری حاقینده تصمیم

باکو - ایتالیاداکی ... [illegible]

آمریکا فعله‌لرینین تعطیلی

آمریکا ... [illegible]

آنتونسکو حقینده محکمه‌نین قراری

آنتونسکو ... [illegible]

مملکت خبرلری

اول صحیفه‌دن بقیه

[illegible]